

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Natalia Cipilencu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Nataliei Cipilencu cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 21 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 12 mai 2015, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Cipilencu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 01 aprilie 2013, pârâta a depus la Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne o cerere, prin care a solicitat angajarea în serviciu în cadrul Poliției de Frontieră, iar la data de 27 iunie 2013, a fost emis ordinul șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 709/ps, prin care pârâta a fost angajată în serviciu în baza contractului individual de muncă.

Menționează că, în aceeași zi, pârâta a semnat contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul Poliției de Frontieră, prin care s-a obligat să respecte legislația în vigoare, toate cerințele și condițiile contractului individual de muncă.

Susține că, la data de 15 iulie 2013, prin ordinul șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 781/ps, pârâta a fost detașată, începând cu 15 iulie 2013 pînă la 08 noiembrie 2013, la Colegiul Național al Poliției de Frontieră pentru urmarea cursurilor de instruire inițială.

Afirmă că, la data de 11 aprilie 2014, pârâta a depus un raport, prin care a solicitat eliberarea din serviciu în legătură cu transferul într-o altă autoritate publică, iar la data de 22 aprilie 2014, a fost emis ordinul șefului Departamentului

Poliției de Frontieră nr. 449/ps, prin care pârâta a fost eliberată din serviciu în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, transfer într-o altă autoritate publică.

Relevă că, pârâta, fiind angajată la data de 27 iunie 2013 și demisionând la data de 22 aprilie 2014, a activat în cadrul Poliției de Frontieră mai puțin de un an.

Mai relevă că, asupra pârâtei se răsfrâng prevederile art. 39 alin. (11) din Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, care statuiază că, polițistul de frontieră care a efectuat cursuri de instruire din contul Poliției de Frontieră și căruia raporturile de serviciu i-au încetat în primii 5 ani de activitate din motive imputabile lui este obligat să restituie cheltuielile aferente pregătirii sale proporțional cu perioada rămasă pînă la 5 ani.

Consideră că, pârâta, demisionând la data de 22 aprilie 2014, nu și-a exercitat obligația prevăzută de lege - de a activa în cadrul Poliției de Frontieră timp de 5 ani după finisarea cursurilor de instruire inițială, respectiv, urmează să restituie cheltuielile aferente instruirii sale.

Invocă că, conform calculului efectuat, cheltuielile legate de instruirea pârâtei pe perioada cursurilor de instruire specială la Colegiul Național de Grăniceri constituie suma de 4369,29 lei.

Menționează că, în vederea soluționării cauzei pe cale amiabilă, la data de 23 februarie 2015, în adresa pârâtei a fost expediată o somație cu nr. 35/23-2/390, prin care s-a solicitat achitarea benevolă a cheltuielilor suportate pentru instruirea în instituția de învățământ de profil, informând-o că, în caz contrar, Departamentul Poliției de Frontieră își rezervă dreptul de a înainta o acțiune în instanța de judecată cu privire la repararea prejudiciului material, însă pînă în prezent nu a fost recepționat nici un răspuns, iar suma datorată nu a fost achitată.

Solicită încasarea de la pârâtă a sumei de 4369,29 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, art. 39 alin. (11) din Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră este inaplicabilă la caz, or, sintagma „motive imputabile” include încetarea raporturilor de serviciu și nicidecum nu include transferul polițistului de frontieră în subdiviziunile interioare ale aceleiași autorități publice.

De asemenea, prima instanță a reținut că, reclamantul și-a dat acordul la desfacerea contractului individual de muncă, încheiat cu pârâta, fapt ce denotă că, nu poate fi aplicată în situația respectivă sintagma „din motive imputabile polițistului de frontieră”, or, conform art. 86 alin. (1) lit. u) din Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru transferarea salariului la o altă unitate cu acordul celui transferat și al ambilor angajatori.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care

acțiunea a fost admisă și au fost încasate de la Natalia Cipilencu în beneficiul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne suma de 4369,29 lei întru recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu instruirea Nataliei Cipilencu la Colegiul Național al Poliției de Frontieră și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 lei.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Poliției de Frontieră sunt în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, însă aceste instituții sunt două entități distincte, au scopuri și sarcini diferite, precum și pregătirea profesională a angajaților se face prin metode diferite și au ca obiectiv îndeplinirea unui serviciu, care diferă unul de celălalt.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, intimata a contrasemnat ordinul apelantului nr. 449/ps din 22 aprilie 2014 cu privire la eliberarea din serviciu, în care a fost indicat că, ea este eliberată din serviciu, cu restituirea cheltuielilor aferente pregătirii sale proporțional cu perioada rămasă pînă la 5 ani, astfel, exprimându-și acordul față de prevederile ordinului. Mai mult, ordinul enunțat este în vigoare, iar intimata nu l-a contestat.

La data de 07 iulie 2016, Natalia Cipilencu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece instanța de apel a încălcat normele de drept material.

Menționează că, instanța de apel eronat a concluzionat că, odată ce Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Poliției de Frontieră sunt două entități distincte, au scopuri și sarcini diferite, recurenta este obligată să restituie cheltuielile aferente pregătirii sale profesionale.

Susține că, conform anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului RM nr. 778 din 27 noiembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Poliției de Frontieră fac parte din lista autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, circumstanță ignorată de către instanța de apel.

Afirmă că, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că, atât bugetul Inspectoratului General al Poliției, cât și bugetul Departamentului Poliției de Frontieră sunt aprobate de către Ministerul Afacerilor Interne.

Relevă că, conform pct. 17 din contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul Poliției de Frontieră, încheiat între intimat și ea la data de 27 iunie 2013, ea a fost obligată, în caz de desfacere a contractului înainte de termen, să compenseze doar cheltuielile angajatorului pentru echipament conform actelor normative în vigoare.

Mai relevă că, ea a fost eliberată din serviciu în baza demersului Inspectoratului General al Poliției și nu la cererea personală, din propria inițiativă, iar intimatul a acceptat transferul.

Invocă că, conform Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de aplicare a prevederilor art. 39 alin. (11) din Legea

cu privire la Poliția de Frontieră, sintagma „motive imputabile” include încetarea raporturilor de serviciu și nicidecum nu include transferul polițistului de frontieră în subdiviziunile interioare ale aceleiași autorități publice.

Prin referința depusă la data de 07 septembrie 2016 Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei în adresa recurenteii la data de 11 mai 2016 (f. d. 79), iar aceasta a depus cererea de recurs la data de 07 iulie 2016 (f. d. 81).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Natalia Cipilencu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Natalia Cipilencu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Nataliei Cipilencu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Nataliei Cipilencu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic